

ഉപസംഹാരം (CONCLUSION)

ലോകചരിത്രത്തിലെ പ്രമേയങ്ങൾ എന്ന ഈ പുസ്തകം പൂരാതന, മധ്യ ആധുനിക ഘട്ടങ്ങളുടെ വിശാലമായ കാലഘട്ടങ്ങളിലൂടെ നിങ്ങളെ കൂട്ടിക്കൊണ്ടുപോയി. മനുഷ്യപരിണാമത്തെയും വികാസത്തെയും കുറിച്ചുള്ള കൂടുതൽ പ്രമുഖമായ ചില പ്രമേയങ്ങളിൽ ഇത് ശ്രദ്ധ കേന്ദ്രീകരിച്ചിരിക്കുന്നു. ഇതിലെ ഓരോ ഭാഗവും താഴെപ്പറയുന്ന ചുരുക്കിപ്പറഞ്ഞിരിക്കുന്ന ഘട്ടങ്ങൾ പ്രതിപാദിച്ചിരിക്കുന്നു.

- I ഏകദേശം 6 ദശലക്ഷം വർഷങ്ങൾക്ക് മുമ്പ് - 400 ബി.സി.ഇ.
- II ബി.സി.ഇ. 400 - 1300 സി.ഇ.
- III 800 - 1700 സി.ഇ.
- IV 1700 - 2000 സി.ഇ.

ചരിത്രകാരൻമാർ പലപ്പോഴും പ്രാചീന, മധ്യ, ആധുനിക കാലഘട്ടങ്ങളിൽ ശ്രദ്ധ കേന്ദ്രീകരിക്കാൻ ശ്രമിക്കാറുണ്ടെങ്കിലും ചരിത്രകാരന്റെ സൃഷ്ടികൾ ചില പൊതു സവിശേഷതകളെയും വിഷമാവസ്ഥകളെയും വെളിപ്പെടുത്തുന്നുണ്ട്. ചരിത്രം എഴുതപ്പെട്ടതും ചർച്ച ചെയ്യപ്പെട്ടതും എങ്ങനെയെന്ന് കാണിക്കുന്നതിനും ആധുനികകാലത്തിന് ഒരുപാട് പുറകിലേക്കു പോകുന്ന നമ്മുടെ മാനവ ചരിത്രത്തെ പൂർണ്ണമായി ഗ്രഹിക്കാൻ നിങ്ങളെ സജ്ജരാക്കുന്നതിനുമായി പൂരാതനം-മധ്യം-ആധുനികം എന്നിങ്ങനെയുള്ള വിഭജന വ്യത്യാസം ഒഴിവാക്കാൻ ഞങ്ങൾ ശ്രമിച്ചിട്ടുണ്ട്.

ആഫ്രിക്ക, പടിഞ്ഞാറൻ- മധ്യേഷ്യ, കിഴക്കൻ ഏഷ്യ, ആസ്ട്രേലിയ, വടക്ക് - തെക്കെ അമേരിക്ക, യൂണൈറ്റഡ് കിംഗ്ഡം (United Kingdom) ഉൾപ്പെടെയുള്ള യൂറോപ്പ് എന്നിവയുടെ ചരിത്രത്തിലേക്ക് ഒരു എത്തിനോട്ടം നടത്താൻ ഈ പുസ്തകം നിങ്ങളെ സഹായിച്ചിട്ടുണ്ടായിരിക്കും. 'കേസ് സ്റ്റഡി' എന്ന് വിളിക്കപ്പെടുന്ന ചരിത്രപഠന രീതി നിങ്ങൾക്ക് പരിചയപ്പെടുവാൻ കഴിഞ്ഞിട്ടുണ്ടാവും. ഈ പ്രദേശങ്ങളെക്കുറിച്ചുള്ള ചരിത്രം അതിബൃഹത്തായി വിശദീകരിച്ച് നിങ്ങളെ ബുദ്ധിമുട്ടിക്കുന്നതിന് പകരം ചില അപൂർവ്വ പ്രതിഭാസങ്ങൾ മാത്രം വിശദമായി ചിത്രീകരിക്കുന്നത് നന്നായിരിക്കും എന്ന് ഞങ്ങൾക്ക് തോന്നി.

ലോകചരിത്രം പല രീതിയിൽ എഴുതാൻ സാധിക്കും. ഇവയിൽ ഒന്നാമത്തേത്, ഒരു പക്ഷേ ഏറ്റവും പഴക്കം ചെന്ന രീതി, സംസ്കാരങ്ങൾ തമ്മിലുള്ള പരസ്പര ബന്ധം ഊന്നിപ്പറയുന്നതിനും ലോകചരിത്രത്തിലെ മാറ്റങ്ങളിലെ ബഹുവിധമാനങ്ങൾ സമഗ്രമായി പഠനം നടത്തുന്നതിനുമായി ജനങ്ങൾ തമ്മിലുള്ള സമ്പർക്കത്തിൽ ശ്രദ്ധകേന്ദ്രീകരിച്ചുള്ള രീതിയായിരുന്നു. ഇതിനൊരു ബദൽ എന്നത് താരതമ്യേന സ്വയം പര്യാപ്തമായ - എന്നാൽ വികസിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന സാമ്പത്തിക വിനിമയം നടത്തുന്നതും, ചില രൂപത്തിലുള്ള സംസ്കാരവും അധികാരവും നിലനിൽക്കുന്നതുമായ മേഖലകൾ കണ്ടെത്തുക എന്നതാണ്. മൂന്നാമത്തെ രീതി രാജ്യങ്ങളുടെയും പ്രദേശങ്ങളുടെയും വ്യതിരിക്തമായ സവിശേഷതകൾ ഉയർത്തിക്കാട്ടാനായി അവരുടെ ചരിത്രപരമായ അനുഭവങ്ങളിലെ വ്യത്യാസങ്ങൾ ചൂണ്ടിക്കാണിക്കുന്നതിന് ഊന്നൽ നൽകുന്നു. ഈ ഓരോ സമീപനത്തിന്റെയും മാതൃകകൾ ഈ പുസ്തകത്തിൽ നിങ്ങൾക്ക് കണ്ടെത്താൻ കഴി

ഞ്ഞിട്ടുണ്ടാവും. എന്നാൽ സമൂഹങ്ങൾ (വ്യക്തികളും) തമ്മിലെ വ്യത്യാസങ്ങൾ, സമാനതകളുമായി കൈകോർത്ത് നീങ്ങുന്നു. മനുഷ്യ സമൂഹങ്ങൾ തമ്മിലുള്ള കണ്ണിചേർക്കലുകളും പരസ്പരബന്ധങ്ങളും സമാനതകളും എല്ലായ്പ്പോഴും നിലനിന്നിരുന്നു. ഈ പുസ്തകത്തിൽ നിന്ന് നിങ്ങൾ ശേഖരിച്ചേക്കാവുന്ന ആഗോളവും പ്രാദേശികവും ('ലോകം ഒരു മണൽത്തരിയിൽ') 'മുഖ്യധാര'യും 'പ്രാന്തസ്ഥമായതും' പൊതുവായതും പ്രത്യേകമായതും തമ്മിലുള്ള പരസ്പര പ്രവർത്തനം ചരിത്രപഠനത്തിന്റെ ഒരു ആകർഷകമായ വശമാണ്.

നമ്മുടെ വിവരണം ആരംഭിച്ചത് ആഫ്രിക്കയിലും ഏഷ്യയിലും യൂറോപ്പിലുമായി ചിതറിക്കിടക്കുന്ന അധിവാസ കേന്ദ്രങ്ങളിൽ നിന്നാണ്. അവിടെ നിന്ന് നമ്മൾ മെസപ്പൊട്ടേമിയയിലെ നഗരജീവിതത്തിലേക്ക് നീങ്ങി. ആദ്യകാല സാമ്രാജ്യങ്ങൾ രൂപീകരിക്കപ്പെട്ടത് മെസൊപ്പൊട്ടേമിയ, ഈജിപ്ത്, ചൈന, പേർഷ്യ, ഇന്ത്യ എന്നിവിടങ്ങളിലെ നഗരങ്ങളെ ചുറ്റിപ്പറ്റിയായിരുന്നു. ഗ്രീക്ക് (മാസിഡോണിയൻ), റോമൻ, അറബ് പിന്നെ (1200 കൾ മുതൽ) മംഗോൾ എന്നീ വിശാലമായ സാമ്രാജ്യങ്ങൾ അവരെ പിന്തുടർന്നു രൂപംകൊണ്ടു. വാണിജ്യ പ്രവർത്തനങ്ങൾ, സാങ്കേതിക വിദ്യ, ഭരണ സംവിധാനം എന്നിവ മിക്കപ്പോഴും സാമ്രാജ്യങ്ങളിൽ വളരെ സങ്കീർണ്ണമായിരുന്നു. മിക്കപ്പോഴും അവ ഒരു എഴുത്തുഭാഷയുടെ ഫലപ്രദമായ ഉപയോഗത്തെ അടിസ്ഥാനമാക്കിയുള്ളതായിരുന്നു.

സി.ഇ. രണ്ടാം സഹസ്രാബ്ദത്തിന്റെ മധ്യത്തിൽ (1400 കൾ മുതൽ) പടിഞ്ഞാറൻ യൂറോപ്പിൽ സംഭവിച്ച ഒരു കൂട്ടം സാങ്കേതികവും സംഘടനാപരവുമായ മാറ്റങ്ങളുടെ അനന്തരഫലമായി മാനവ ചരിത്രത്തിൽ ഒരു പുതിയ കാലഘട്ടം രൂപം കൊണ്ടു. ഇവ 'നവോത്ഥാനം' അല്ലെങ്കിൽ സംസ്കാരത്തിന്റെ 'പുനർജന്മ'വുമായി ബന്ധപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. വടക്കൻ ഇറ്റലിയിലെ നഗരങ്ങളിലാണ് ഇതിന്റെ ശക്തമായ സ്വാധീനത്തിന് പ്രാരംഭംകുറിച്ചത്. എന്നാൽ അവയുടെ സ്വാധീനം യൂറോപ്പിലാകെ അതിവേഗം വ്യാപിക്കുകയുണ്ടായി. ഈ നവോത്ഥാനം ആ പ്രദേശത്തിലെ നഗരജീവിതത്തിന്റെയും, ബൈസാന്റീയവുമായും മെഡിറ്ററേനിയനിലെ മുസ്ലിം ലോകവുമായുള്ള അവരുടെ വിപുലമായ ബന്ധത്തിന്റെ (വിനിമയത്തിന്റെ) യും ഉൽപ്പന്നമായിരുന്നു. കാലക്രമേണ, സി.ഇ. പതിനാറാം നൂറ്റാണ്ടിൽ ഈ ആശയങ്ങളും കണ്ടുപിടിത്തങ്ങളും പര്യവേഷകരും അധിനിവേശക്കാരും അമേരിക്കൻ കരകളിലേക്ക് എത്തിച്ചു. ഈ ആശയങ്ങളിൽ ചിലത് പിൽക്കാലത്ത് ജപ്പാനിലേക്കും, ഇന്ത്യയിലേക്കും ലോകത്തിന്റെ മറ്റെല്ലായിടങ്ങളിലേക്കും എത്തിക്കപ്പെട്ടു.

ആഗോള വ്യാപാരത്തിലും രാഷ്ട്രീയത്തിലും സംസ്കാരത്തിലുമുള്ള യൂറോപ്യൻ പ്രാമുഖ്യം ഈ സമയത്ത് നിലവിൽ വന്നിരുന്നില്ല. വ്യാവസായ വിപ്ലവം ബ്രിട്ടനിൽ ആരംഭിക്കുകയും യൂറോപ്പിലേക്ക് വ്യാപിക്കുകയും ചെയ്ത പതിനെട്ടാം പത്തൊൻപതും നൂറ്റാണ്ടുകളിലാണ് ഈ സവിശേഷതയുണ്ടാകുന്നത്. ബ്രിട്ടൻ, ഫ്രാൻസ്, ജർമനി എന്നീ രാജ്യങ്ങൾക്ക് ആഫ്രിക്കയുടെയും ഏഷ്യയുടെയും ഭാഗങ്ങളെ തങ്ങളുടെ കൊളോണിയൽ നിയന്ത്രണത്തിൻ കീഴിൽ കൊണ്ടുവരാൻ സാധിച്ചു. മുൻകാല സാമ്രാജ്യങ്ങളെക്കാൾ കൂടുതൽ തീവ്രവും ശക്തവുമായ സമ്പ്രദായമായിരുന്നു ഇത്. ഇരുപതാം നൂറ്റാണ്ടിന്റെ മധ്യത്തോടെ ഒരിക്കൽ യൂറോപ്യൻ രാജ്യങ്ങളെ ശക്തമാക്കിയ സാങ്കേതിക വിദ്യ, സാമ്പത്തിക ജീവിതം, സംസ്കാരം എന്നിവ ലോകത്തിന്റെ ഇതര ഭാഗങ്ങളിൽ പുനപ്രവർത്തനം നടത്തുകയും അവ ആധുനിക ജീവിതത്തിന് അടിത്തറ സൃഷ്ടിക്കുകയും ചെയ്തു.

ഈ പുസ്തകത്തിലെ വിവിധ ഭാഗങ്ങളിൽ ഖണ്ഡികകൾ ഉദ്ധരിച്ചിരിക്കുന്നതായി നിങ്ങൾ ശ്രദ്ധിച്ചിരിക്കും. അവയിൽ പലതും ചരിത്രകാരന്മാർ പറയുന്ന പ്രാഥമിക സ്രോതസ്സുകളിൽ നിന്നുള്ള സത്താണ്. അത്തരം സ്രോതസ്സുക

ളിൽ നിന്നുള്ള വസ്തുതകൾ ശേഖരിച്ചുകൊണ്ടാണ് പണ്ഡിതൻമാർ ചരിത്ര നിർമ്മാണം നടത്തുന്നത്. അവർ ഈ സാമഗ്രികളെ വിമർശനാത്മകമായി വിലയിരുത്തുകയും അവയിലെ അവ്യക്തമായ ഘടകങ്ങളെക്കുറിച്ച് ജാഗ്രത പുലർത്തുകയും ചെയ്യുന്നു. വ്യത്യസ്ത ചരിത്രകാരന്മാർ ചരിത്ര സംഭവങ്ങളെക്കുറിച്ചുള്ള വളരെ വ്യത്യസ്തവും, വിരുദ്ധംപോലുമായ വാദഗതികൾ മുന്നോട്ട് വയ്ക്കാൻ ഒരേ സ്രോതസ്സിനെത്തന്നെ ഉപയോഗിച്ചേക്കാം. മറ്റ് മാനവിക ശാസ്ത്രങ്ങളെപ്പോലെ വ്യത്യസ്തമായ ശബ്ദങ്ങളിൽ നമ്മോട് സംവദിക്കാൻ ചരിത്രത്തിന് കഴിയും. ചരിത്രകാരന്റെ യുക്തിപരമായ വിചാരങ്ങളും ചരിത്രവസ്തുതകളും തമ്മിലുള്ള സങ്കീർണ്ണമായ ബന്ധമാണ് ഇതിന് കാരണം.

സ്കൂളിൽ നിങ്ങളുടെ അവസാനവർഷം ഹാരപ്പൻ കാലഘട്ടം മുതൽ ഇന്ത്യൻ ഭരണഘടനയുടെ രൂപീകരണം വരെയുള്ള ഇന്ത്യൻ (അല്ലെങ്കിൽ ദക്ഷിണേഷ്യൻ) ചരിത്രത്തിന്റെ ഭാഗങ്ങൾ നിങ്ങൾ പഠിക്കുന്നതായിരിക്കും. അവിടെയും, രാഷ്ട്രീയ, സാമ്പത്തിക, സാമൂഹിക, സാംസ്കാരിക ചരിത്രത്തിന്റെ നീതിയുക്തമായ മിശ്രണത്തിന് ഊന്നൽ നൽകിക്കൊണ്ടുള്ള 'കേസ് സ്റ്റഡി' രീതി ഉപയോഗിച്ചുകൊണ്ട് തിരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ട പ്രതിപാദ്യവിഷയങ്ങളുമായി ഇടപഴകാൻ നിങ്ങളെ ക്ഷണിക്കുന്നു. നിരവധി ചോദ്യങ്ങൾക്ക് സ്വയം ഉത്തരങ്ങൾ കണ്ടെത്താൻ, എല്ലാറ്റിനുമുപരിയായി 'എന്തിന് ചരിത്രം പഠിക്കണം?' എന്ന ചോദ്യത്തിന് ഉത്തരം കണ്ടെത്താൻ ഈ പുസ്തകങ്ങൾ നിങ്ങളെ സഹായിക്കുമെന്ന് ഞങ്ങൾ പ്രതീക്ഷിക്കുന്നു. നിങ്ങൾക്കറിയാമോ, അനുഗ്രഹീത ചരിത്രകാരനായ മാർക് ബ്ലോക്ക് (Marc Bloch, രണ്ടാം ലോകമഹായുദ്ധകാലത്ത് കിടങ്ങി നുള്ളിൽ വച്ച് എഴുതിയ *ദി ഹിസ്റ്റോറിയൻസ് ക്രാഫ്റ്റ്* (The Historian's Craft) എന്ന പുസ്തകം തുടങ്ങുന്നത് ഒരു കൊച്ചു കുട്ടിയുടെ ചോദ്യം അനുസ്മരിച്ചുകൊണ്ടാണ്, 'പറയു ഡാഡി, ചരിത്രത്തിന്റെ ഉപയോഗം എന്താണ്?'

വായനയ്ക്കായി നിർദ്ദേശിക്കപ്പെട്ടവ

പ്രമേയം ഒന്ന്

- Conroy, Glenn C. 1997. *Reconstructing Human Origin: A Modern Synthesis*. Norton. New York.
- Howells, W. W. 1993. *Getting Here: The Story of Human Evolution*. Compass Press. Washington, DC.
- Lewin, Roger, 1992. *Human Evolution: An Illustrated Introduction*. Freeman. New York.
- Wolpoff, Milford. 1996. *Human Evolution*. McGraw-Hill. New York.

പ്രമേയം രണ്ട്

- Postgate, J.N. 1994. *Early Mesopotamia: Society and Economy at the Dawn of History*. Routledge. London.
- Mieroop, Marc van de. 1999. *The Ancient Mesopotamian City*. Oxford University Press. London.
- *Scientific American* Vol. 5. No. 1 1994 (New York). Special issue on Ancient Cities.
- Pollock, Susan. 1999. *Ancient Mesopotamia*, Cambridge University Press. Cambridge.

പ്രമേയം മൂന്ന്

- Millar, Fergus. 1981. *The Roman Empire and Its Neighbours*, London. Duckworth.
- Colin, M. Wells. 1995. *The Roman Empire*, Harvard: University Press. Harvard.
- Wachter, John S. 1987. *The Roman Empire*. London.
- Brown, Peter. 1997. *The World of Late Antiquity A.D. 150-750*. Thames and Hudson. London.

പ്രമേയം നാല്

- Kennedy, Hugh. 2004. *The Prophet and the Age of the Caliphates*. Pearson. Longman. England.
- Tyerman, Christopher. 2004. *The Crusades: A Very Short Introduction*, Oxford University Press. Oxford.
- Lapidus, Ira. 2002. *A History of Islamic Societies*. Cambridge University Press. Cambridge.
- Robinson, Francis. (ed) 1996. *The Cambridge Illustrated History of the Islamic World*, Cambridge University Press, Cambridge.

പ്രമേയം അഞ്ച്

- Arthur, Waley. 1963. *The Secret History of the Mongols and Other Pieces*. Barnes and Noble. New York.
- Latham, R.E. (trans.). 1958. *The Travels of Marco Polo*, Penguin Classics. London.
- Boyle, J.A. (trans.). 1958. *Juvaini's History of the World Conqueror*. Vol. 1, pp. 23-34. Manchester University Press. Manchester.
- Weatherford, Jack. 2004. *Genghis Khan and the Making of the Modern World*. Three Rivers Press. New York.

പ്രമേയം ആറ്

- Frankforter, Daniel A. 2003. *The Medieval Millennium: An Introduction*. Prentice Hall.
- Duby, Georges. *Rural Economy and Country Life in the Medieval West*. Philadelphia. 1998.
- Postan, M.M. 1975. *The Medieval Economy and Society*. Penguin.
- Cipolla, Carlo M. 1973. *The Fontana Economic History of Europe*. Vol. 1: *The Middle Ages*.

പ്രമേയം ഏഴ്

- Burke, Peter. 1987. *The Renaissance*. Macmillan. London.
- Johnson, Paul. 2001. *The Renaissance*, London
- Plumb, John. 2000. *The Penguin Book of the Renaissance*. London and New York.
- Nauert, C.G. Jr. 1995. *Humanism and the Culture of Renaissance Europe*, Cambridge
- Henry, J. 1997. *The Scientific Revolution and the Origins of Modern Science*, New York.

പ്രമേയം എട്ട്

- Parry, J.H. 1974. *The Discovery of the Sea*.
- *The Cambridge History of Latin America* Vol. I. 1997.
- Rouse, Irving. *The Tainos*.
- Prescott, William Hickling. *History of the Conquest of Peru*.

പ്രമേയം ഒൻപത്

- Hobsbawm, E. J. *Industry and Empire. Volume 3: From 1750 to the Present*. Penguin Books. Harmondsworth.
- -do- *Age of Revolution*.
- Daunton, M.J. 1995. *Progress and Poverty: An Economic and Social History of Britain 1700-1850*. Oxford University Press. Oxford.
- Hudson, Pat. 1992. *The Industrial Revolution*. Edward Arnold. London

പ്രമേയം പത്ത്

- Trigger, Bruce G. and Wilcomb E. Washburn (eds). 1996. *The Cambridge History of the Native Peoples of the Americas* Vol. 1. North America (in two parts). Cambridge University Press. Cambridge.
- Attwood, Bain. 2005. *Telling the Truth about Aboriginal History*. Allen and Unwin. Australia.
- Reynolds, Henry. 1999. *Why Weren't we told?* Penguin. Australia.

പ്രമേയം പതിനൊന്ന്

- McClain, James L. 2002. *A Modern History of Japan*, New York: W.W.Norton & Co.),
- Daikichi, Irokawa. 1995. *The Age of Hirohito: In Search of Modern Japan*. Trans Mikiso Hane and John K. Urda. Free Press. New York.
- Hsu, Immanuel. 1983. *The Rise of Modern China*. Oxford University Press. London
- Spence, Jonathan. 1990. *In Search of Modern China*. Hutchinson. London.

NOTES

NOTES

